

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

NEUROCHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Neurochirurgia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá komplexnou diagnostikou a chirurgickým liečením ochorení nervovej sústavy vrátane podporných štruktúr (lebka, chrbtica), ako aj iných ochorení, ktoré možno ovplyvniť chirurgickým výkonom na útvaroch nervovej sústavy.
2. Špecializačné štúdium trvá šesť rokov a šesť mesiacov.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. anatómia mozgu, miechy, periférnych nervov, podporných štruktúr (lebka, chrbtica a okolitých útvarov vrátane mikrochirurgickej anatómie),
2. neurofyziológia – normálna aj patologická – centrálného aj periférneho nervstva, patofyziológia krvného prietoku mozgu a miechy, intrakraniálneho traku, neurofyziologické podklady pre funkčné neurochirurgické operácie (epileptochirurgia, liečba pohybových porúch, chirurgia bolesti, psychochirurgia),
3. patologicko – anatomická a patofyziologická podstata jednotlivých ochorení nervovej sústavy s praktickým zvládnutím histologického obrazu najdôležitejších ochorení,
4. farmakoterapia pri ochoreniach nervovej sústavy,
5. rehabilitácia pri neurochirurgických ochoreniach,
6. osobitosti liečebných postupov u pacientov rozličných vekových skupín (detský vek, geriatra),
7. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. Dospelí		
A.1. Úrazy hlavy		47
1.	trepanačný návrť, komorová drenáž/ICP monitoring/rezervoar	15
2.	chronický subdurálny hematóm	10
3.	kraniotómia - epidurálny/subdurálny/intracerebrálny hematóm/kontúzia	10
4.	impresívna fraktúra kalvy	5
5.	plastika lebečnej spodiny (likvorea)	2
6.	kranioplastika	5
A.2. Supratentoriálne tumory a iné expanzívne procesy (okrem stereotaktických výkonov)		40
1.	intracerebrálne tumory - primárne/metastatické	30
2.	meningeómy	8
	iné benígne lézie (napríklad epidermoid, arachnoidálna cysta, Hippel Lindau)	2
A.3. Lézie zadnej jamy lebečnej		7
1.	primárne a metastatické tumory	3
2.	Chiariho malformácia	2
3.	iné benígne lézie (napríklad epidermoid, arachnoidálna cysta, Hippel Lindau)	2
A.4. Infekcie (kraniálne - spinálne)		8
1.	Absces/subdurálny empyém	8
A.5. Cievne ochorenia		10
1.	kavernózna malformácia	2
2.	hematóm (spontánny intracerebrálny/intracerebelárny)	8
A.6. Hydrocefalus (nad 15 rokov)		42
1.	drenážna operácia, iniciálna	20
2.	revízia drenážneho systému	10
3.	endoskopická fenestrácia	2
4.	vonkajšia komorová drenáž	10
A.7. Chrbtica		92
1.	hernia cervikálneho disku/spondylóza: predná dekompresia/foraminotómia	15
2.	cervikálna inštrumentácia (predná/zadná)	3
3.	lumbálna diskopatia/spondylóza: diskektómia	50
4.	lumbálna diskopatia/spondylóza: laminotómia/laminektómia pre spondylózu	10
5.	lumbálna diskopatia/spondylóza: lumbálna inštrumentácia	5
6.	spinálne tumory: extradurálne	3
7.	spinálne tumory: intradurálne extramedulárne	3
8.	spinálna trauma: dekompresia/inštrumentácia	3
A.8. Trigeminálna a iné neuralgie		7
1.	obstrek/elektrotermokoagulácia	5
2.	mikrovaskulárna dekompresia	2
A.9. Stereotaktická a funkčná neurochirurgia		5
1.	Stereotaktická biopsia tumoru	5
A.10. Periférne nervy		30
1.	kompresívne syndrómy/transpozícia	30
A.11. Výkony s neuronavigáciou a neurofyziologickým monitoringom (nie operácie)		10
A.12. Základné techniky - prístupy do intrakránia		
1.	supratentoriálna kraniotómia	60
2.	infratentoriálna kraniotómia	8

B. Deti do 15 rokov		
B.1.	Hydrocefalus a vrodené malformácie	7
1.	externá komorová drenáž	5
2.	drenážna operácia	2
B.2	Asistencia alebo čiastočný výkon	85
1.	kraniofaryngeóm	5
2.	adenóm hypofýzy (transfenoidálne a transkraniálne operácie	10
3.	vestibulárne schwannómy	10
4.	zložité meningeómy lebečnej bázy/zadnej lebečnej jamy	10
5.	kraniotómia pre aneuryzmu	12
6.	kraniotómia pre AVM	5
7.	endarterektómia	3
8.	hernia hrudníkového disku	3
9.	intramedulárne tumory	3
10.	talamotómia, paliidotómia/stimulačné techniky	5
11.	implantácia intratekálnej pumpy	5
12.	kraniostenóza jedného lebečného šva	2
13.	nádory zadnej jamy lebky u detí	2
14.	meningo/meningomyelokela	5
15.	syndróm pripútanej miechy	2
16.	sutury periférnych nervov (s nervovými štepami)	3

Oddiel 2

Praktické skúsenosti

A. Diagnostické postupy

1. klinické neurologické vyšetrenie z neurochirurgického aspektu,
2. vyšetrenie orgánov hrudníka, brucha a krvných ciev na končatinách.

B. Lumbálna a komorová punkcia

1. samostatné zhodnotenie patologických zmien, na snímkach natívneho röntgenového vyšetrenia lebky a chrbtice, mozgovej angiografie, perimyelografie, CT a MR, vrátane ich ďalšieho spracovania počítačovou technikou a ich využitia pri operácii, základné zhodnotenie výsledkov neuropatologického, neurooftalmologického, neurootriatického, neurofyziologického (EEG, elektromyelografia (EMG)), USG vyšetrenia a neuroendokrínologického vyšetrenia a vyšetrenia PET a ich diagnostické a terapeutické využitie v neurochirurgii.

C. Terapeutické postupy

1. lokálna a regionálna anestézia, resuscitácia dýchania a krvného obehu vrátane intubácie, tracheostómia,
2. základné prístupy do vnútra lebky a chrbticového kanála: trepanácia, kraniotómia, parciálna úplná hemilaminektómia, laminektómia,
3. dekompresívna kraniektómia a kraniotómia,
4. ošetrovanie impresívnej fraktúry, plastika dury,
5. evakuácia chronickej subdurálnej kolekcie z trepanácie,
6. externá drenáž komorového aj subdurálneho priestoru,
7. drenážna operácia hydrocefalu, laparotómia,
8. punkcia cýst a mozgových abscesov,
9. špeciálne prístupy do vnútra lebky a chrbticového kanála: prístupy cez spodinu lebky (transfenoidálny prístup,

Špecializačná skúška

Podmienkou na prizvanie na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísanej praxe a predpísaných výkonov uvedených v spise.

Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti.

Praktická časť – spracovanie kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby.

Teoretická časť sa skladá z písomnej a ústnej časti pred skúšobnou komisiou.

Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba záverečnej práce, ktorej tému navrhuje garant, alebo školiteľ so súhlasom garanta.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

1.	Klinická neurochirurgia na neurochirurgickom pracovisku výučbového zdravotníckeho zariadenia	54 mesiacov
2.	Neurointenzívna starostlivosť na pracovisku anestéziológie a intenzívnej medicíny.	3 mesiace
3.	Všeobecná chirurgia	6 mesiacov
4.	Úrazová chirurgia alebo ortopédia	3 mesiace
5.	Iné chirurgické odbory, ktoré hraničia s neurochirurgiou (ORL, stomatochirurgia, plastická chirurgia)	3 mesiace
6.	Klinická neurológia	3 mesiace
7.	Iné disciplíny zamerané na diagnostiku ochorení nervového systému (neurofyziológia, neuroradiológia, neuropatológia)	3 mesiace
8.	Gynekológia a pôrodníctvo	1 mesiac
9.	Vnútorné lekárstvo	2 mesiace

Vzdelávacia ustanovizeň zabezpečuje praktickú zložku vzdelávania vo výučbovom zdravotníckom zariadení:

Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Rastislavova 43, Košice

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

v odbore neurochirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(1. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore neurochirurgia,
Miesto konania: Neurochirurgická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1, Košice

Pondelok	08.00-09.30	Kraniocerebrálne poranenia <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Medicínsky, ekonomický, sociálny aspekt - Výskyt KCP, mechanizmy poranenia - Patofyziológia poranenia - Rozdelenie KCP /primárne a sekundárne KCP, otvorené a zatvorené KCP - Klinické príznaky KCP	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Utorok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika KCP, klinické vyšetrenie, pomocné zobrazovacie vyšetrenia, meranie intrakraniálneho tlaku - Intra-extrakraniálna komunikácia, pneumocephalus - Strelné poranenia - Komplikácie KCP - Zásady chirurgickej liečby, operačné prístupy	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Streda	08.00-09.30	Nádory mozgu <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Medicínsky, ekonomický, sociálny aspekt - Výskyt - Rozdelenie intrakraniálnych nádorov: primárne a sekundárne, zhubné a nezhubné, supratentoriálne a infratentoriálne, - delenie podľa veku pacienta	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Štvrtok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Klinické príznaky: Intrakraniálna hypertenzia, iritačné a zánikové príznaky - Príčiny bolesti hlavy	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Piatok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika intrakraniálnych nádorov, pomocné zobrazovacie vyšetrenia - Liečba intrakraniálnych nádorov – chirurgická, rádioterapia, chemoterapia - Prognóza	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

v odbore neurochirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(2. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore neurochirurgia,
Miesto konania: Neurochirurgická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1, Košice

Pondelok	08.00-09.30	Nádory miechy a priľahlých štruktúr <ul style="list-style-type: none"> - Incidencia nádor chrbtice a miechy u dospelých a u detí - Rozdelenie - Patofyziológia nádorov chrbtice a miechy, dysfunkcia miechy	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Utorok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Klinické príznaky: bolesť a jej typy, poruchy citlivosti, motorické príznaky, mikčné poruchy, sexuálne poruchy, obraz progredujúcej nekompletnej lézie miechy. - Výška miechovej lézie, vertebro-medulárna topografia - Syndrómy miechových lézií podľa výšky postihnutia	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Streda	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika nádorov chrbtice a miechy, pomocné zobrazovacie vyšetrenia - Diferenciálna diagnóza miechových kompresí - Chirurgická liečba: prístupy, , možnosti stabilizácie, neuromonitoring	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Štvrtok	08.00-09.30	Mozgové krvácania <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Delenie mozgových krvácaní: poúrazové a neúrazové, hypertonické a normotonické. - Výskyt podľa typu krvácania - Patofyziológia - Klinické príznaky	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Piatok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Zobrazovacie vyšetrenia pri mozgových krvácaniach - Chirurgická liečba – prístupy a jej možnosti.	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

v odbore neurochirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(3. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore neurochirurgia,
Miesto konania: Neurochirurgická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1, Košice

Pondelok	08.00-09.30	Vrodené vývojové chyby nervového systému /VVCH/ <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Etiológia VVCH - Delenie VVCH: VVCH krycích štruktúr VVCH CNS, likvorových ciest - VVCH stredovej roviny: schizis, synapsia - VVCH miestne: agenéza septi pellucidí, mikroventrikúlia III, stenóza, atrézia aqueductus cerebri - Vrodený hydrocephalus - Anatómia mozgových komôr - Cirkulácia a produkcia likvoru - Intrakraniálny tlak - Etiológia hydrocefalu - Klinické príznaky hydrocefalu v detskom veku a v dospelosti	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Utorok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika – USG, CT, MR - Typy drenážnych operácií, ich výhody a nevýhody, komplikácie - Chiariho malformácia - Dandyho – Walkerova malformácia - Arachnoidálna cysta - Kraniosynostózy: Scaphocephalia, Trigenocephalia, Plagiocephali, Brachycephalia, Turycephalia	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Streda	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika a operačná liečba kraniosynostóz - Encefalokély – výskyt, klinické príznaky, diagnostika, liečba. - Vývojové chyby chrbtice: Spina bifida occulta, Meningocele, Myelomeningocele, Myelomeningocystocele - Diagnostika a operačná liečba vývojových chýb chrbtice	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Štvrtok	08.00-09.30	Útlakové syndrómy na hornej končatine <ul style="list-style-type: none"> - Definícia, incidencia - Etiológia a patogenéza útlakových sy - Klinické prejavy útlakových sy - Kompresia n. medianus: Syndróm karpálneho tunela, Syndróm n. interosseus ant., Syndróm pronátorového kanála, Struthersov syndróm	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.

Piatok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Kompresia n. ulnaris: Syndróm Guyonovho kanála, Syndróm sulcus nervi ulnaris, Syndróm kubitálneho kanála. - Kompresia n. radialis: Syndróm supinátorového kanála Kompresia n. suprascapularis: Syndróm n. suprascapularis	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
--------	-------------	---	----------------------------

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

v odbore neurochirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(4. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore neurochirurgia,
Miesto konania: Neurochirurgická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1, Košice

Pondelok	08.00-09.30	<i>Degeneratívne ochorenia cervikálnej chrbtice</i> <ul style="list-style-type: none"> - Definícia a incidencia deg. ochorení krčnej chrbtice - Anatómia a funkcia krčnej chrbtice - Chondróza, spondylóza, spondylarthróza - Klinické príznaky	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Utorok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika – pomocné zobrazovacie vyšetrenia - Indikácie k operačnej liečbe - Možnosti chirurgickej liečby - Predné a zadné prístupy ku krčnej chrbtici - Náhrady medzistavcovej platničky a tela stavca	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Streda	08.00-09.30	<i>Degeneratívne ochorenia driekovej chrbtice</i> <ul style="list-style-type: none"> - Definícia a incidencia deg. ochorení driekovej chrbtice - Anatómia a funkcia driekovej chrbtice	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Štvrtok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Chondróza, spondylóza, spondylarthróza - Instabilita segmentu - Klinické príznaky	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Piatok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostika – pomocné zobrazovacie vyšetrenia - Indikácie k operačnej liečbe - Možnosti chirurgickej liečby - Operačné prístupy k driekovej chrbtici - Náhrady medzistavcovej platničky a tela stavca	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

v odbore neurochirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(5. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore neurochirurgia,
Miesto konania: Neurochirurgická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1, Košice

Pondelok	08.00-09.30	Chirurgické liečenie vydutí mozgových ciev a cievnych malformácií mozgu a miechy <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Incidencia mozgových aneuryziem, cievnych malformácií mozgu a miechy - SAK - Rozdelenie mozgových aneuryziem - Rozdelenie cievnych malformácií mozgu: kapilárne malformácie, kavernózne malformácie, venózne malformácie, arteriovenózne malformácie - Etiológia a patogenéza	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Utorok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Klinické príznaky prasknutia mozgových aneuryziem , - Klinické príznaky neprasknutých vydutí - Incidentálne aneuryzmy - Klinické príznaky malformácií mozgu a miechy	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Streda	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Zobrazovacia diagnostika - Liečba mozgových aneuryziem -klipping a koiling - Liečba cievnych malformácií mozgu a miechy – chirurgická, endovaskulárna liečba, RAT.	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Štvrtok	08.00-09.30	Poranenia chrbtice a miechy <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Výskyt a mortalita - Mechanizmus úrazu - Patofyziológia	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Piatok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Klasifikácia poranení C chrbtice: CC prechod, zlomeniny C1, C2, kombinované zlomeniny C1/2, zlomeniny C3-C7, typy poranení krčnej chrbtice podľa mechanizmu násilia - Klasifikácia poranení TH – L chrbtice - Klinické príznaky - Diagnostika – pomocné zobrazovacie vyšetrenia <p>Predoperačné plánovanie a operačná technika, možnosti dekompresie nervových štruktúr a stabilizácie chrbtice</p>	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.

ČASOVO - TEMATICKÝ PLÁN VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT

v odbore neurochirurgia na
Lekárskej fakulte UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

(6. rok štúdia)

Prednáškový kurz v rámci prípravy v odbore neurochirurgia,
Miesto konania: Neurochirurgická klinika UPJŠ LF a UN LP, Trieda SNP č. 1, Košice

Pondelok	08.00-09.30	Chirurgická liečba ochorení a poranení periférnych nervov <ul style="list-style-type: none"> - Formy poškodenia periférnych nervov: polyneuropatia, autonómna – viscerálna neuropatia, mononeuropatia – ochrnutie periférneho nervu, mononeuritis multiplex. - Ochorenia a poranenia periférnych nervov ovplyvniteľné chirurgickou liečbou - Klinické prejavy a diagnostika - EMG vyšetrenie - Možnosti chirurgickej liečby periférnych nervov pri ich poranení	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Utorok	08.00-09.30	Pomocné vyšetrenia a zobrazovacie metódy – ich úloha v neurochirurgii <ul style="list-style-type: none"> - RTG - CT, MR - Angiografia, DSA, CT-AG, MR.-AG - USG - EMG	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Streda	08.00-09.30	Intrakraniálna hypertenzia, tlakové kužele, mechanizmy mozgovej smrti <ul style="list-style-type: none"> - Definícia - Objemy lebkovej dutiny, chrbticového kanála a ich štruktúra - Etiológia ICH - Klinické príznaky zvýšenia ICP – subjektívne a objektívne - Rizikové faktory pri ICH	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Štvrtok	08.00-09.30	<ul style="list-style-type: none"> - Meranie ICP - Indikácia merania ICP - Vývojové štádia ICH - Perfúzny tlak - Mechanizmus smrti mozgu - Temporálny a okcipitálny kónus - Chirurgická liečba ICH	doc. MUDr. M. Gajdoš, CSc.
Piatok	08.00-09.30	Nácvik techník komunikácie 1.osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie 2. verbálna a neverbálna komunikácia 3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.	MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.